GAZETA LWOWSKA.

W Piątek | Nro. 122. | 22. Października 1824.

Wiadomości kraiowe.

— *Ze Lwowa.* —

Oto iest Mowa JW. Hrabiego Krasickiego, pierwszego Kommissarza Seymowego, w przeszłym Numerze Gazety naszéy przyobiecana:

»Prześwietne zgromadzone Stany!«

»Wyborem Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, Pana naszego Miłościwego mianowany i wyniesiony na stopien pierwszego Kommissarza, wolę Jego Prześwietnym Stanom zgromadzonym przynosząc, czuię, iak wiele zaszczytu ta dobroć i łaska Nayiaśnieyszego Pana mnie przyniosła. Czuię nadto, iak dopełnienie świętego obowiązku tego iest dla serca mego przyiemném zdarzeniem, kiedy mam szczęscie znaydować się w gronie współziomków, na których życzliwość ciągiem całego życia mego zasługiwałem sobie, kiedy mówiąc w obliczu Prześwietnych Stanów rzecz czynię Imieniem Monarchy, którego cnoty i przywiązanie do Ludów berłu Jego podległych znane nie tylko iest światu, lecz i potomności za przykład służyć będzie. Nie taynemi są Wam, Prześwietne Stany! te prace, te poświęcenia się, których Nayiaśnieyszy Pan tyle dał dowodów w obliczu świata, aby mógł grożące odwrócić klęski, aby panuiący zewsząd pożar woyny przygasić, aby nakoniec i podległym Sobie Ludom i światu szczęście pokoiu zapewnić. Widzieliście, iak świętą osobę Swoię wśród szczęku broni na niebezpieczeństwa narażał, iak nie folguiąc zdrowiu Swoiemu, odległe podeymuie podróże, aby dzieło pokoiu, do którego naywięcey się przyczynił, nadal zapewnił. Naycnotliwszym Monarchom nie zawsze służyło szczęście; widziemy z dzieiów, że za Marka Aureliusza, za Alfreda, za Henryka IV., za Jana Kazimierza, i niesmiertelnéy Maryi Teressy, kraie im podległe krwią oblanemi, i ciężkiem rozlicznych nieszczęść brzemieniem przywalonemi były. Zdaie się, że Opatrzność przez nieszczęścia doświadcza mocne dusze. Do tego wielkich mężów szeregu należeć będziesz Nayiaśnieyszy Panie, z tem szczególném wielkości Twoiéy znamieniem, iż w przeciwnościach niezgiętym Mężem, w pokoiu łagodnym Rządcą i ludów Twoich podporą i pocieszycielem byłeś. Tak iest, Prześwietne Stany! Rany naszę ręką losu i czasu zadane, bolą Nayiaśnieyszego Pana naszego Miłościwego, lecz łagodna prawica iego, nie iątrzyć one, ale z wolna i skutecznie leczyć i zagładzać ie stara się. Przynoszę Wam, Prześwietne Stany wolą Nayiaśnieyszego Pana w pismie mnie powierzonem zawartą. Składam ią w ręce Twoie, zacny Zgromadzenia tego Naczelniku i Królestw tych Rządco! W krótkim urzędowania Twoiego przeciągu odkryłeś nam Twą duszę, pięknemi ozdobioną cnoty: nieprzyiaciel obłudy, a miłośnik prawdy i bezwzględnéy sprawiedliwości; temi chwalebnemi znamiony, chcesz mieć naznaczone wszystkie Twe dzieła. Zachowanie powierzonéy Rządom Twoim prowincyi, za nayglównieyszą urzędu Twego położyłeś sprawę, nikt iéy ważności nie czuł goręciéy nad Ciebie, nikt gorliwiey nie popierał. Ogłoś Zgromadzonym Stanom wolą Nayiaśnieyszego Pana, Cesarza, Króla naszego, pewnym iestem, iż wdzięcznie słuchaną i ze czcią przyięta będzie.«

(*Po przeczytaniu Postulatów:*)

»Prześwietne zgromadzone Stany!«

»Słyszeliście słowa Nayiaśnieyszego Cesarza, Króla naszego, Pana Miłościwego, są one nie owym próżnym wyrokiem, które władza do żadnéy sprawy nieobowiązana, wydaie, ale raczéy przełożeniem Oycowskiem, iż czyni to, co mu obecne położenie dla ulgi Ludu uczynić pozwoliło. Że nadal przygotuie rozciągleysze ulżenia środki, że temu celowi wszystkie dni życia swego poświęca; iakoż zniesiony podatek drogowy, zniesiony ciężar przykładania się do budowy domów Cyrkularnych, znacznie umnieyszona opłata podatku mieszkańców wyznania Moyżeszowego w kraiu naszym zasiadłym, ciążąca, a tym sposobem ożywiona wewnętrznego i zewnętrznego handlu strętwiałość, są iuż nie małym wstępem do téy ulgi, którą Nayiaśnieyszy Pan nasz Miłościwy przyrzec raczył. Pierwszy w Kościele naszym zacny Pasterzu! iak

)(

pierwszy w Oyczyznie naszéy urzędniku, Ty, którego święte powołanie na tym dostoynym postawiło stopniu, abyś był pośrednikiem między Bogiem i ludem. Zanieś goraoe modły przed Ołtarze Boga, aby nam naydłużéy zachował drogie dni Króla, Pana naszego Miłościwego, iżby i dzieło odrodzenia się naszego dokonał, i słyszał w żyiącém i następném pokoleniu, głos wdzięcznego Narodu imię iego błogosławiący.«

Potém zabrał Głos odpowiedni JW. Prezes Seymowy treści następuiącéy:

»Słowa, które Nayłaskawszy Oyciec Oyczyzny przez Ciebie, Jaśnie Wielmożny Hrabio! do Swego wiernego Ludu wyrzec raczył, obudziły w sercach zgromadzonych Stanów nayradośnieysze uczucia, ponieważ nam o ciągłém trwaniu Naywyższéy łaski i Pańskiéy troskliwości, uszczęśliwiaiące dały zapewnienie. Z nayczulszą wdzięcznością znaydziemy w tém naypięknieyszą nagrodę Naszego nieograniczonego przywiązania do naydobrotliwszego z Monarchów i czuiemy się mocno posilonemi do wykonania nayważnieyszych spraw, któremi teraz Zgromadzenie Stanów zaiąć się ma.«

»Słuchaliśmy z uwagą i nayglębszém uszanowaniem Królewskich Postulatów. Niezwłocznie do obrad nad niemi przystąpiemy.«

»Niezłomna wierność, nayczystsza miłość Oyczyzny, będzie duszą prac naszych na ninieyszym, równie, iak była nią na przeszłych Seymach. Naszemu wysokiemu powołaniu i świętym obowiązkom ku Nayiaśnieyszemu Panu doskonale odpowiedzieć, będzie niewzruszonym celem naszego dążenia.«

»Jesteśmy winni z nayglębszem uszanowaniem podziękować Nayiaśnieyszemu Panu za to, że się Jego Ces. Król. Mości, Panu naszemu Miłościwemu podobało na tłumaczów Swoiéy woli, mężów z pośrodka nas wybrać, którzy nasz iednomyślny szacunek w tak wysokim stopniu posiadaią. Naród znayduie się uczczonym przez wysoką dostoyność, która się Twoim, Jaśnie Wielmożny Hrabio! stała udziałem, gdyż świetne uznanie chlubnych cnot Twoich, zawiera rękoymią, że tylko prawdziwa zasługa, zaufanie naszego Nayłaskawszego Króla i Pana uzyskać zdoła i od Jego sprawiedliwości nigdy nieuważaną zostawioną nie będzie.«

Tu podnieśli się JWW. Kommissarze ze swoich krzeseł i odiechali, odprowadzeni w sposób poprzedniczy przez Członków Seymowych.

Po tém wszystkiém JW. Prezes Seymu i JWW. Dygnitarze Koronni ze wszystkiemi Członkami Stanowemi oddali uroczyste odwiedziny JWW. C. K. Kommissarzom Seymowym.

— *Z Wiednia d. 14. Października.* —

Przez nadzwyczayną sposobność odebrano tu onegday wiadomość, że przyiazd Król. Bawarskiéy rodziny, który za kilka dni miał nastąpić, przez nader smutne zdarzenie popadł zwłoce. Królowéy Jéy Mości miano puszczać krew i żyła tentua została ranioną. Wypadek takowy, chociaż nie iest niebezpieczny, acz wielkiéy troskliwości w leczeniu wymagaiący, spózni podróż Król. Bawarskiego Dworu o parę tygodni.

Jego Cesarzowicowska Mość Arcy-Xiążę Franciszek Karol, który w d. 11. t. m. wyiechał do Lambach dla powitania Swéy Narzeczonéy, poiedzie aż do Monachiium.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Podług gazet amerykańskich z d. 23. Sierpnia, Jenerał La Fayette udał się w d. 24 t. m. z Stratford do Nowego Londynu, a wszędzie był świetnie przyymowany.

Ameryka Hiszpańska.

Podług doniesień z Hawanny, fregata Sabina zaopatrzyła znowu w zapasy woienne i żywność zamek St. Juan de Ulua, tak więc ostatnie wiadomości Kuryera Angielskiego o układach poddania się do tamecznego Gubernatora, są wątpliwe.

W roku 1805 wybiła mennica Mexykańska 27,165888 piastrów, w roku 1821 tylko 5,903526 piastrów.

Wschodnie Indyie.

Według naynowszych gazet z Jamaiki Jenerał Major Sir John Keane nie przyiął kosztownego pałasza, ofiarowanego mu od mieszkańców obwodu Westmorelandyi, na znak wdzięczności za gorliwość, iaką okazał w utrzymaniu posłuszeństwa negrów.

Portugaliia i Brazyliia.

W d. 24. Września odebrano w Londynie (przez Guernsey) gazety z Rio de Janeiro dochodzące do d. 3. Sierpnia, które siągaią o dni 15. daléy od ostatnich wiadomości. Gazety owe donoszą iż w d. 2. Sierpnia małżonka następcy Tronu powiła szczęśliwie Xiężniczkę. Tego samego dnia wypłynął Lord Cochrane z oddziałem floty brazyliyskiéy i 2000 ludzi woyska lądowego, pod do-

wództwem Jenerała Moraes, do Fernambuku. Eskadra liczyła następniące okręty: okręt liniiowy Dom Pedro I., fregatę Karioca, bryg Maranhao, i okręty przewozowe Harmnia i Karidade. Sądzą, że ta siła dostateczną będzie do pokonania stronnictwa Carvalha. Eskadra ta wysadziwszy na ląd woyska, użytą ma być do blokady portu Fernambuko.

Gazeta Lizbońska z d. 7. Września wyraża: »Do mnóstwa wiadomości, które tu w ostatnich czasach rozszerzano, należy wieść, iakoby Mocarstwa Sprzymierzone miały wzywać Króla, by miał udział do Koalicyi, w zamiarze utłumienia ducha rewolucyynego w osadach amerykańskich, że dla tego zwołano Radę Stanu, i na posiedzeniu teyże uchwalono środki, zupełnie przeciwne stronnictwu potężnemu, maiącemu iedynie na celu interesa handlowe, a staraiącemu się, aby osady amerykańskie zerwały swe związki polityczne z innemi kraiami. Możemy zapewnić naszych czytelników, iż to wszystko iest fałszem, wiemy z pewnością, że pokóy i naylepsze porozumienia trwaią pomiędzy Europeyskiemi Rządami, i że z żadney strony nie masz obawy do zaburzenia tego pokoiu, który spoczywa na wielkich zasadach, uznanych dla szczęścia rodzaiu ludzkiego iako podstawa religiynego związku, łączącego wielkie rodziny Europeyskie, i kieruiącego iednakowo i niezmiennie wszystkiemi zamiarami i politycznemi stosunkami.

Hiszpaniia.

Podług doniesień z Madrytu z dnia 22. Września, odebranych przez nadzwyczayną sposobność, Król z rodziną swoią przebywał ciągle w zamku St. Jldefonso. — W nocy z d. 18. do 19. Września, odebrano w Jldefonse przez telegraf wiadomość o śmierci Ludwika XVIII., poczém rozkazał Król włożyć Dworowi trzechmiesięczną żałobę.

Gazeta Echo du Midi, donosi z Barcellony z dnia 15. Września, iż tamże są ieszcze wciąż w obiegu nowe liberalne odezwy; takowych liczą iuż sześć. Ku hańbie, drukowano ie w Gibraltarze.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Xiąże Wellington cierpi kurcz w głowie i w uszach.

Jenerał Mina uleczony zupełnie z choroby, którą za swoiem przybyciem do Anglii cierpiał. Wdzięczny ón iest w téy mierze sztuce PP. Astley Cooper i Doktorowi Gaitskell, którzy żadnego wynagrodzenia nie chcieli przyiąć. Mówią, że Jenerał Mina i Pułkownik Hamilton w ośm lub dziesięć dni popłyną do Ameryki południowey.

P. Canninga spodziewaią się co chwila w Londynie, wysłano przeciwko niemu gońca gabinetowego z listami wierzytelnemi do Holyhead, mieysca iego wylądowania.

Sir Charle Bagot były Poseł W Brytanii na Dworze Rossyyskim przybył do Londynu wraz z wszystką swoią rodziną w d. 23. Września.

Prawie wszystkie gazety Londyńskie zawieraią nekrologi Króla Francuzkiego, ponaywiększéy części z przystoynością pisane.

Kuryier Angiel. z d. 28. Wrześ. umieścił następuiącą uwagę: »Wprowadzenie Delfina Francyi do Rady Króla, swego Oyca, zasmuciło stronnictwo liberalne; stronnictwo to, lub przynaymniéy niektórzy z iego dowodzców, pochlebiali sobie, zebrać opozycyią pod chorągwiami tego Xięcia, i utworzyć Delfina Dwór, któryby nieustannie na Ministeryium wiele miał wpływu. Atoli plan ten przez samo wniyście Jego królewicowskiéy Mości do Rady został zniszczony. Niezaprzeczoną rzeczą, że wszytkie środki wprowadzone od początku nowego Rządu taki poiednawczy i popularny maią charakter, że liberaliści zupełnie stracili nadzieię.

Ten szczéry i otwarty sposób wyrażania się Króla Karola X. i nadanie Domowi Orleańskiemu tytułu: »Królew. Mości« liczą się podobnież do klęsk dla stronnictwa rewolucyinego. Naprzyszłość będzie tylko ieden średni punkt. Jeden Król, ieden Dwór, i iedna Rada. Oppozycyia zeszła teraz na Mnieyszość upornych i nie do poprawienia ludzi. Tak bezwątpienia okazał się wielki postęp w zawodzie konstytucyynym we Francyi. Pięć stronnictw, niedawno to Królestwo dzielących, zeszły na dwa, które do pewnego punktu przedstawiaią stronnictwa angielskie Whigs: i Thorys.

W Londynie zapowiedziano nowe pismo pod tytułem Eclipse, które, ieśli ziści wszystkie przyrzeczenia w prospekcie, uczyni wielką szkodę Kuryierowi.

Wyspy Jońskie.

— Z Korfu d. 22. Września. —

Lord wyższy Komisarz, Jenerał Adam, udawszy się w d. 8. t. m. do Napoli di Romaniia na fregacie Sybilli, powrócił onegday. Zamiarem podróży iego było stosownie do odezwy, (zobacz Nr. 116. gaze. naszéy) wydanéy w d. 6. t. m. osiągnąć odwołanie wyroku Greckiego z d. 27. Maia przeciwko han-

dlowym okrętom mocarstw Europeyskich. Admirał O'Neil dowodził eskadrze Angielskiey, która w tym celu przybyła na Archipelag. Rząd w Neapoli di Romania, na pierwsze groźne przedstawienie Gubernatora wysp Jońskich, ogłosił w d. 27. Sierpnia uchwałę, mocą którey wyrok z d. 27. Maia, względem wszystkich neutralnych okrętów, nieprzewożących woysk Tureckich, iakibądźby z resztą miały ładunek, został odwołany; Admirał O'Neil nie będąc tą uchwałą zadowolony, przybywszy przed Napoli di Romanie żądał bezwarunkowego i zupełnego odwołania dawnieyszego wyroku. Poczem w kilku godzin nastąpiła w d. 3. (15. Września) nowa uchwała, która uprzednio, ponieważ w Neapoli di Romania nie masz drukarni, była na pismie wydaną, i przybitą, a którą w krótkich lecz dobitnych i stanowczych słowach, wyrok z d. 27. Maia odwołano.

Francyia.

Gazeta codzienna z d. 30. Września udzielaiąc w przypisku umieszczonego w przeszłym Nrze rozporządzenia, względem odwołenia cenzury, wyrażą przy tey sposobności: Już przed kilku dniami przewidiwaliśmy ten akt mądrości naszego nowego Monarchy. Ztąd mieliśmy w d. 27. Września, gdy Król Jego Mość odprawiał swóy wiazd, umieścić następuiący artykuł, lecz cenzura niedopuściła:

»Zapewniaią, że Monitor zawierać będzie intro król. rozporządzenie znoszące cenzurę. Monitor nie mogł większéy ogłosić nowiny przypadaiącey szczęśliwie z wiazdem Króla do Stolicy. Dodaią, że nowe to rozporządzenie niebędzie zawidziane przez Prezydenta Rady ministeryialnéy.« — Jego król. Mość Delfin miał mocno nastawać w Radzie na cofnienie rozporządzenia z dnia 15go Sierpnia. Niech żyie Król! Niech żyie Delfin!«

Między mnóstwem rysów łaski, mówi Gwiazda, odznaczaiących dopiero kilka dni trwaiące panowanie, przywiedziemy tylko następuiący: Z powodu słabości i śmierci Ludwika XVIII. odłożono uroczystość w St. Cloud, przezco wielu kupców którzy się tamże udali, ponieśli stratę, a niektórzy przez wydatki łożone uprzednio do szczętu poniszczeli. Ostatniego Czwartku, na wyższy rozkaz zasiągniono w tey mierze obiaśnień do ubogich kramarzy i Król rozporządził, aby nie tylko za koszta byli wynagrodzeni, ale aby onym zysk mniemany podwóynie został wrócony.

Gazeta Echo du Midi wyraża: Zapewniaią, że roboty do ułożenia dla wychodzców wynagrodzeń, maiących być zezwolonemi, maią być w ciągu tego miesiąca Rządowi przełożone. W Departamencie wyższey Garonny, konfiskowane dochody (w wartosci z r. 1796) wynoszą 624157 fran., a na przedaż 9276015 fran. 55 centymów.

Były dowódzca Konstytucyionistów w Katalonii, Jenerał Milans, przybył w d. 17. Września do Toulouzy z rodziną swoią i kilku konstytucyynemi Hiszpańskiemi Oficerami a w d. 19. t. m. udał się przez Paryż do Kaletu, zkąd popłynie do Anglii. Osoby te maią paszporty Francuzkie, przepisuiące im drogę.

Była Królowa Hayti, wdowa po Krzysztofie, przybyła z rodziną swoią w d. 16. Września do Ostendy i udała się w dnia 18. tego miesiąca w dalszą podróż, iak słychać, do Włoch.

Daniia.

W Xięstwie Szleswigskiém i Holsztyńskiém zakazano ogłaszać z ambony rozporządzeń i innych doniesień urzędowych, aby od służby Bożéy oddalić wszystko, coby uroczystości téyże przeszkadzać i zbawienne wrażenie nabożeństwa osłabiać mogło.

Szwecyia i Norwegiia.

Ze Sztokolmu piszą z d. 17. Wrześn.: »Z końcem tego miesiąca odpłynie ztąd wyprawa we względzie handlowym do Kartageny w Kolumbii. Okręt do téyże przeznaczony iest nowo budowany. Kilku Oficerów Królewskiey marynarki popłynie także, dla nabycia wiadomości o tamecznem morzu. Wyprawą tą kierować będzie były Sekretarz Rządowy Hauswolf, który kilka lat bawił w Kolumbii a od roku ztamtąd tu powrócił.

Rossyia.

Gazeta Rządowa: *Conservateur Impartial* ogłasza za bezzasadną wiadomość, przez Dziennik Rozpraw w d. 11. Sierpnia umieszczoną, iakoby P. Minciaki upoważnił ładować okręty pod banderą Rossyyską do wyprawy, przeznaczonéy na Archipelag przeciwko Grekom.

Redakcyia Józefą Bensy; Druk Pillera.